

En havets helt hedres

Arild Andreassen, Lenvik, tildeles Redningsselskapets høieste utmerkelse

9. februar i år blev det utenfor Ure i Lofoten utført en redningsdåd som dengang — og senere — påtalte stor opmerksomhet.

En motorbåt med 4 manns besetning holdt under fiske på å gå op i brottene ved Gjeitholmen ender en voldsom storm. Motoren var stanset og døden syntes de 4 sikker.

De blusset etter hjelp — men ingen så det mulig å yde noen assistanse. — Opsynsbetjenten, Hjalmar Eilertsen, sprang fra hovedsmann til hovedsmann og bad dem gå ut, men de hadde alle sine undskyldninger. Det var kanskje ikke så rart, — døden syntes også et redningsmannskap viss. Tilslutt kom opsynsbetjenten også til Arild Andreassen, en mann han nesten minst hadde tenkt på, ikke fordi mannen ikke var god nok, men fordi motoren i hans lille skøite var dårlig.

Ikke før hadde Andreassen fått høre hva som stod på før han straks sprang op og var villig til å gå ut. Han fikk modige frivillige med.

Ved dyktig sjømannskap lyktes det så disse 7 modige karer å redde ikke bare de 4 i havsnød, men også deres motorfarkost.

De som var med i stordåden var foruten Andreassen som er fra Laukhella i Lenvik, Olav Olsen Kvalvik, Silsand i Lenvik. Han er egentlig fra Gamvik. — Opsynsasistent Charles Paulsen, Sigerfjord, og følgende fra Ure: Bernt Olsen, Senningsvik, Ingvald Grav, Skaftenes, Per Grav, Skaftenes og Rasmus Rasmussen, Leirvik.

Efter innstilling fra styret i Norsk Selskap til Skibbrudnes Redning blev det senere ved kongelig resolusjon tildelt Arild Andreassen selskapets høieste hederstegn — gullmedaljen med diplom.

Selskapet tildelte videre de 6 andre redningsmenn hver sin store sølvpokal med diplom.

Men overrekkelsen har av forskjellige grunner ikke kunnet finne sted før nu.

Ved en festlig tilstelning sist lørdag i ungdomslaget Samhold, Grasmyr, arrangert av redningsforeningen Gisundet, Kvanås, blev Andreassen under stor høitidelighet overrakt gullmedaljen av formannen i 3. distrikt, kaptein Marthinussen, Svolvær.

Lokalet var fullsatt da formannen, fru Berntsen ønsket velkommen til den sjeldne, men glede-lige begivenhet.

Man sang så først fedrelandssalmen, hvoretter reisesekretær Seljestad talte.

— Vi er samlet i særskilt anledning, en anledning som jeg ikke har oplevet i denne landsdel i de 15 år jeg har virket i redningsselskapet. — Da jeg i vinter fikk høre om redningsdåden på Lofothavet, gledet jeg mig over at den var utført av en fisker. Ikke fordi det er så sjeldent en fisker utfører stordåd, men fiskerne er så beskjedne, at deres storverk oftest ikke finner omtale.

Norsk Selskap til Skibbrudnes Redning står samlet i ønsket om å kunne bringe hjelp til dem som strir under stormens kjempetak, — bringe hjelp til dem som strir for sitt liv på hvelv og vrak. Vi har en særlig plikt til å bringe hjelp i denne tid hvor så mangen sjøgutt rett som det er må gå i livbåten under sitt arbeide for landets næringsliv.

I vår tid har vi hørt nødrop både fra nært og fjernt — jeg tenker på de som i vinter kjempet i Nord-Atlanteren — folk fra Troms — hvis nødrop vi kunde høre i radioen. — Få dager forut hadde jeg vekslet håndtrykk med «Nyken»s styrmann. «Jeg går ut sammen med mine kamerater for å finne nye næringsmuligheter og virkefelt for vårt land», sa han.

Vi ønsket alle vi kunde bringe hjelp til de på vraket, — men så blev det helt stille. Nødropene fra venner fra dette fylke lød over hele den nordlige verdensdel. I hjerte og sinn fulgte vi alle med i «Drottningholm»s ferd — og vi takker alle mennene fra den andre siden av Kjølen, denne fjellrekken som sjømenn strakte hånden over.

Men det var ikke bare ute på havet det var nødrop — det var, og er, nødrop langs hele vår kyst — og det er hundreder hvis nødrop ikke lyder gjennom radioen, og bare høres ut over hvelvet og vraket. Det er disse folk vi står så knyttet til — fiskerne.

N. S. S. R. har til formål å bringe hjelp til fiskere og sjøfolk som kastes op mot vår kyst, og denne opgaven må vi hjelpe frem, hvis vi mener noe med vår trang til å hjelpe de som kjemper på sjøen. Vi vil være med på å hjelpe de 110.000 fiskere langs kysten. De har ikke alle radio, og her kan vi yde hjelp fra våre redningsskøiter og stasjoner.

12. desember siste år lød et nødrop over Vadsø kringkaster. 3 mann fra Sværholt var borte på havet. Redningsskøiten seiler og søker med lyskasteren ustanselig spillende over sjørøkket — og finner tilslutt de 3 fattige fiskere sammenkrøpet i en småbåt. Livene og hjemmene var berget.

Redningsselskapet har siden 9. juli 1891 reddet 3000 mennesker fra en våt grav, og over 129.000 er hjulpet — hjulpet i stillhet og kjærlighet uten tvangsinndrivning av midler.

Den tid vi lever i er ikke særlig opmuntrende når vi skal se etter kjærlighets- og barmhjertighetsgjerninger blandt menneskene. Vi lever i en vargtid, men ved å gjøre godt blandt menneskene vil samfundet bli lysere.

Vi står foran vinteren igjen - det hele er utrygt og usikker men alle går ut med sine fartøier. Redningsselskapet har nu en tipp topp moderne flåte som møter med sitt utstyr overalt langs landets kyster.

Jeg takker dere kvinner og barn, som med sitt arbeide og salg av merker bygger N. S. S. R.

Møtet i kveld er som nevnt en sjeldent begivenhet, hvor selskapets høyeste utmerkelse skal utdeles til den beste blandt menn. Måtte denne utmerkelse finne veien videre i arbeidet for hjelp til dem som strir på hvelv og vrak.

Sammen med oss idag har vi kaptein Marthinussen, hvis navn er godt kjent. Alle fiskere kjenner ham. Også han har begynt i fiskerbåten.

Kaptein Marthinussen gav deretter uttrykk for sin glede over å være tilstede ved denne store anledning. Det var et forferdelig vær da Arild Andreassen og hans frivilige menn om kvelden 9. februar drog ut og reddet de 4 som holdt på å forlise. Det var vanskelig å få folk til å hjelpe, men så trådte en behjertet mann frem. Man vil forstå den glede det vakte da alle var velberget tilbake i trygg havn. Det var en stordåd, og et utvist vågemot og sjømannskap som

påkalte en opmerksomhet som så resulterte i at selskapets høieste utmerkelse tildeles hovedsmann Arild Andreassen og sølvpokaler til hver av de andre.

Jeg beundrer det vågemot handlingen ble utført med. Som fiskergutt er jeg kry over at det var folk blandt fiskerstanden som utførte denne stordåd.

Marthinussen festet deretter gullmedaljen på Andreassens bryst — under forsamlingens bifall og hurrap.

Sølvbegeret til Olav Olsen Kvalvik blev overlevert redningsforeningen som senere skal overrekke det til ham.

Olsen, som nu er fraværende på fiske, utførte forøvrig et særlig fremragende arbeide under redningsdåden. De 5 andre får sine pokaler i den nærmeste tid.

Arild Andreassen takket så på egne og de 6 andres vegne for utmerkelsene. Han rettet en særlig takk til Hindberg Simonsen for det arbeide han hadde gjort i denne sak, likesom han takket redningsforeningen i Kvanås for tilstelningen.

— På opfordring gav så Hindberg Simonsen en skildring av den fremstilling han hadde fått av redningen utenfor Ure. Han hadde vært på Skjervøy da han i radionyhetene hørte om storverket, og han hadde da følt sig stolt over at den var utført av en Lenvikværing. Det å berge andres liv måtte være en skjønn følelse i en tid hvor menneskene er optatt med å slå hverandre ihjel.

Noen få dager senere var han i Ure og hørte en nærmere beretning. Alle var oprømt over den gilde handling som enda da var et stående samtaleetemne. — Den ære som er tildelt Andreassen og hans menn har de virkelig fortjent. Det faller stjerneregn på så mange, men Arild Andreassen fortjener sin gullmedalje best.

La oss nu alle enn mere enn før fremme arbeidet for redningssaken. Fiskere i alle fiskevær ser med tillit til redningsskøitene.

Han takket så særlig kaptein Marthinussen som hadde reist til festen den lange vei fra Svolvær.

Marthinussen takket til slutt for de vakre ord til redningsselskapet og ham personlig!

Mine største øieblikk hadde jeg dengang jeg var hovedsmann på fembøring, skjønt jeg har ført større båter siden.

13 år gammel var jeg første gang jeg kullseilte, og på Lofothavet ligger mange av mine kjære.

Vi hadde dengang ikke redningsskøiter. Det var anderledes da på havet.

Nu har vi fått en flåte utmerkede redningsskøiter, og vi har en plikt på oss alle til å hjelpe det selskap som arbeider for redningssaken, og her kan alle være med — både store og små.

Festen fortsatte deretter utover kvelden med bl. a. fremvisning av film.

Tromsø 14.11. 1939.

**OCR-Lenvik Museum 2010.
K.Rauø**